

Kuntalaisaloitteeseen vastaaminen: Vihdissä tulee laajentaa Harrastamisen Suomen mallin toiminta ammattikouluihin ja lukioon, mukaan lukien taide ja kulttuuri

Sivistyslautakunta 21.10.2025

239/00.01.05/2025

Vihdin kunta kiittää Katja Rantalaa Harrastamisen Suomen mallin laajentamista toiselle asteelle koskevasta kuntalaisaloitteesta (239/00.01.05/2025). Rantala ehdottaa aloitteessaan, että Harrastamisen Suomen malli tulee ottaa testaukseen Vihdissä peruskoulun lisäksi myös lukiossa ja ammattikoulussa. Lisäksi hän ehdottaa, että taide- ja kulttuurivierailuja koulupäivän yhteydessä tulisi mahdollistaa nuorille.

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Aluehallintovirasto myöntää Harrastamisen Suomen mallin rahoituksen. Mallissa on keskeistä lasten ja nuorten harrastustoiveiden selvittäminen, koulun ja harrastustoimijoiden välinen yhteistyö. Lisäksi keskeistä on edistää olemassa olevia käytäntöjä ja toimintatapoja. Vihti on ollut mukana mallin kehittämistyössä alusta lähtien. Ensimmäiset Hobby Hour -harrastustunnit järjestettiin jo keväällä 2021 Vihdin peruskoulujen oppilaille. Rahoitus on rajattu peruskoulun oppilaiden harrastusryhmien järjestämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö avasi 21.3.2025 kaksiosaisen avustushaun, joka päättyi 6.6.2025. Rahoituksella oli tarkoituksena tukea hankkeita, joissa pilotoidaan Harrastamisen Suomen mallia lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Rahoitushaun toisessa osassa tuetaan hankkeita, joissa koululaisille ja opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus taide- ja kulttuurivierailuihin osana koulu- ja opiskelupäivää.

Luksia lähti hakemaan rahoitusta yhdessä Helsingin kaupungin ja Careerian kanssa. Harrastamisen Uusimaa -hanke kehittää ja pilotoi maksutonta, saavutettavaa ja opiskelijoiden toiveista nousevaa harrastustoimintaa opiskelupäivän yhteyteen ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukioissa muutamassa Uudenmaan kunnassa. Harrastukset kattavat taiteen, liikunnan, kulttuurin ja muun mielekkään vapaa-ajan tekemisen. Hankkeessa kehitettävä malli on maksuton ja saavutettava, ja se voi olla mahdollista opinnollistaa osaksi ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia tai ammattiosaajan työkykypassia.

Vihdin kunnassa tehtiin päätös viime keväänä, ettei rahoitusta lähdetä hakemaan. Syynä tähän oli rahoituksen ehdot; hanke olisi edellyttänyt laajaa alueellista yhteistyötä ja suurta omarahoitusosuutta. Muista Länsi-Uudenmaan lähikunnista ei myöskään rahoitusta haettu, jonka takia Vihtikin jätti hakematta rahoitusta. Hakuajan puitteissa ei löytynyt riittävästi kiinnostuneita kuntia, joiden yhteistyönä avustusta olisi voinut lähteä hakemaan.

Lukiolaisille on jonkin verran tarjolla tällä hetkellä vapaa-ajan toimintaa koulupäivän yhteydessä. Vihdin kunta mahdollistaa uimahallin ja

kuntosalin käytön lukiolaisille koulupäivän jälkeen tiettyinä aikoina. Lisäksi Vihdin lukion opiskelijakunnan hallitus on tarjonnut loppukeväästä 2025 ja nyt tänä syksynä Vilun opiskelijoille mahdollisuuden mennä pelaamaan padelia siten, että opiskelijalla on pieni omavastuu ja opiskelijakunta maksaa jäljelle jäävän summan.

Vihdin kunnan kirjasto- ja kulttuuripalvelut järjestävät aktiivisesti nuorille suunnattuja maksuttomia tapahtumia ja toimintoja. Kulttuuritapahtumia järjestetään mm. kirjaston ja kulttuurikeskus Kultsan tiloissa sekä ulkoilmatapahtumina. Kirjasto, museo ja Galleria Pictor tarjoavat opastuksia ja ohjauksia tiloihinsa ja näyttelyihinsä toisen asteen opiskelijaryhmille. Kirjasto järjestää suunnitelmallisesti lukemisen edistämiseen pyrkivää toimintaa toisen asteen opiskelijoille, esimerkiksi kirjavinkkauksien ja lukupiirin vetämisen muodossa.

Aiemmin mainittujen lisäksi kunnassa otetaan syksyn 2025 aikana käyttöön Kaikukortti, joka mahdollistaa Kaikukorttiverkostossa olevien kohteiden palvelun käytön Vihdissä sekä muualla Suomessa. Kaikukortti on suunnattu 16 vuotta täyttäneille, haastavassa taloudellisessa tilanteessa oleville kuntalaisille. Kaikukorttia myöntävät verkostossa olevat jakajatahot, jotka löytyvät osoitteesta www.vihti.fi/kaikukortti.

Valmistelija

Anna Väre, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 185 6422
Pauliina Saarinen-den Hollander, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0440421183
Kirsi Hyvämäki, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0444675239

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää:

1. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi, sillä rahoitushaku on päättynyt 6.6.2025.

Päätös

Tiedoksi